

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inosemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanje prejemov mesečno K 1.70

SLOVENEČ

== Inserati: ==

Enostolna petitvra (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolna petitvra (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==

vsak dan, izven nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Evharistični kongres.

Dunaj, 12. septembra 1912.

DRUGO SLAVNOSTNO ZBOROVANJE.

Današnje drugo slavnostno zborovanje v Rotundi je bilo zopet nad vse sijajno obiskano. Velikanska Rotunda je bila nabito polna, nad 10.000 zborovalcev napolnjuje zborovališče. Čuješ najrazličnejše jezike, vidiš najrazličnejše narode. Množica navdušeno pozdravlja papeževnega legata, kardinala van Rossuma, viharno pozdravlja tudi člane vladarske rodbine. Drugo slavnostno zborovanje se prične ob 5. uri popoldne. Otvoril ga je zopet škof v Namuru Heylen. Ko je govoril posl. dr. Jožef Bugatto, pride

prestolonaslednik Franc Ferdinand

kot zastopnik cesarjev s svojo soprogo, vojvodinjo Hohenberg in z nadvojvodinjo Avguštinom na zborovališče. Navdušeni pozdravni klici pretresajo dvorano. Ovacija traja več minut. Kardinal Rossum vstane, gre nasproti prestolonasledniku in spremi najvišjo gosposodo na sedeže. Škof Heylen se prestolonasledniku za njegov dohod zahvaljuje. Slede zopet viharni pozdravni klici. Poleg prestolonaslednika so navzoči pri slavnostnem zborovanju nadvojvodinja Marija Jožefa, nadvojvoda Maks, nadvojvodinja Marija Valerija s hčerko, nadvojvoda Leopold Salvator, nadvojvoda Jožef Avgust s soprogo, nadvojvoda Evgen, toskanski veliki vojvoda, parmska vojvodinja s hčerjo in s sinom, vojvoda Robert württembergški s soprogo, nadvojvodinja Klotilda in saška princesinja Matilda.

Spomin na patra Marka d' Aviano.

Prvi govornik posl. dr. Jožef Bugatto slavi l. 1631. v Avignu na Furlanskem rojenega slavnega kapucina Marka d' Aviana, ki je l. 1699. umrl na Dunaju, navdušenega, pobožnega misijonarja, znanega po izrednih milostih, velikega čestilca sv. Evharistije. Marko d' Aviano je bil svetovalec cesarja Leopolda I. Njemu gre velika zasluga, ker je kot zaupnik papežev in cesarjev posredoval, da so vladarji zbrali veliko vojsko, ki je premagala Turke, ko so oblegali Dunaj.

Sveta Evharistija in Habsburžani.

Superior p. Karel M. Andlau izvaja med drugim: V vseh časih je sveti zakrament Ljubezni tvoril korenino habsburške vladarske hiše. Vladarji in plemenite njih gospe so gojile tradicijo do današnjih časov in javno kažejo svoje prepričanje. Habsburški vladarski rodbini je ostala zvesta tista svitla zvezda, ki je lesketala ob njeni zibelki, njena zaščita, njen talisman je Gospodovo telo, ki vodi tudi danes skozi noč k svetlobi! Ko govornik to izpregovori, vsi zborovalci in zborovalke vstanejo in zapoje cesarsko pesem.

Nebeški in zemeljski kruh delavstva.

Stolni propovednik dr. Adolf Donders izvaja med drugim: Mogočne so delavnice moderne industrije. Današnja družba prezira, da kadar gre za delavsko vprašanje, moramo vpoštevati materielno, gospodarsko in dušno npravno delavsko stanje. Socialno vprašanje preveč naglaša samo gospodarsko materielno vprašanje. Vpoštevati se pa mora tudi versko npravno vprašanje, stremljenje po večnem. Delavstvo mora imeti za svoje telo kruh, da ostane telesno močno, a duša mora imeti tudi nebeški kruh. Socializem dušne lakote ne odpravi, ker ponuja mesto kruha kamenje. Skrbeti moramo, da gojimo med delavstvom vero in da mu odpremo višja pota.

Po govoru dr. Adolfa Dondersa se zaključi drugo slavnostno zborovanje.

Prestolonaslednikova pohvala slavnostnim govornikom.

Po končanem shodu se je prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand več časa razgovarjal s slavnostnimi govorniki. Pohvalil jih je, da so govorili jasno, prepričevalno in prisrčno. Patru Andlau je izjavil, da ga je njegov govor zelo ganil in da je težko zadrževal solze. Kardinal legat van Rossum je obiskal popoldne na dvoru prestolonaslednika, s katerim se je več časa razgovarjal.

Večerna pobožnost.

Ob 8. uri zvečer je propovedoval v cerkvi sv. Štefana lavantinski knez-škof dr. Napotnik. Razlagal je daritev sv. maše od darovanja do povzdiganja. Razpoloženje vernikov je bilo izvanredno svečano.

ODSEKI.

Zborovanje odseka za zgodovino in arheologijo Najsvetejšega Zakramenta.

Prof. dr. Kirsch iz Freiburga je poročal o evharističnem slavlju stare cerkve. Lomljenje kruha omenja že sv. Luka kakor tudi sv. Pavel, od prvega stoletja nadalje se rabi izraz »Evharistija«. Nadškof Netzhammer iz Bukarešta poroča o zgodovini, kako se je spravljal presveto Rešnje Telo. Najstarejša cerkev je radi preganjanja skrivala sv. Evharistijo. Koncem 4. stoletja je bila spravljena v pastoforijih, posebnih cilindrastih posodah iz slonove kosti. Ko je krščanstvo premagalo poganstvo, se je prenesla sv. Evharistija v cerkev. Že l. 1216. je ukazal lateranski koncil, da se mora sv. Evharistija zapirati s ključem. Praznik Sv. Rešnjega Telesa je uvedel papež Urban IV. — Rektor grško-katoliškega semenišča v Lvovu dr. Bocian govori o podrobnostih češčenja sv. Evharistije v zapadni in vzhodni cerkvi in želi, naj bi sv. Evharistija dajala moči in blagoslov stremljenjem za združenje obeh cerkva.

Zborovanje odseka za askezo duhovnikov.

Slavni dominikanec p. dr. Esser iz Rima govori o sv. Tomažu in o evharističnem oficiju in obrazloži, da je sv. Tomaž Akvinski spisal oficij in mašo za praznik Sv. Rešnjega Telesa na ukaz papeža Urbana IV. O prošnji za vsakdanji kruh v očenahu govori p. Bock iz Sarajeva. Nasvetuje: 1. Kadar molijo katoličani v očenahu za vsakdanji kruh, naj se tudi spominjajo na vsakdanji Evharistični kruh in naj vzbude željo zanj. 2. Naj se vernikom olajša vsakdanje sv. obhajilo. — Dunajski prelat dr. Müller govori o skrbi, ki jo imej duhovnik za sv. Evharistijo. Skrb je samoobsebi umljiva. Duhovnik naj se vsak dan skrbno in vestno pripravi za sv. mašo in naj vsaj vsak mesec enkrat premišljuje skrivnosti Najsvetejšega zakramenta. O nočnem češčenju sv. Rešnjega Telesa je poročal prelat Zeller.

Mladinski odsek.

Dr. Karel Mayer poroča o dekretu papeža Pija X. glede na versko vzgojo šolske mladine, ki hoče, da se obnovi to, kar je tako staro kakor Cerkev sama. — Anton Schwarz opo-

zarja na potrebo, da se ustanavljajo katoliška društva, namenjena mladini, ki bodo skrbela za večkratno sv. obhajilo mladine. Vajencem se mora podeliti popolen nedeljski počitek. V obrtne in trgovske šole se mora uvesti krščanski nauk. — Magdeburški prošt Knoch govori, kakšni morajo biti mladini namenjeni molitveniki. — Docent zagrebskega vseučilišča dr. Rittig govori, kako važno je skrbeti, da se vojaški novinci ne odtegujejo sv. obhajilu.

Odsek za evharistično umetnost.

Lvovski nadškof dr. Bilczewski je predaval o evharističnih podobah rimskih katakomb. Predavanje se pojašnjalo skriptične slike. — Dr. Egger iz Briksna govori o oltarju, ki tvori srce vsake cerkve. Oltar mora biti samostojen. Cerkev se mora oltarju priključiti. — Provincial redemptoristov p. Weimann govori o ljudskem petju pri tihih sv. mašah, ki mora biti v tesnem stiku s deli sv. maše. Šola naj skrbi za pojasnilo mašnih in zakramentalnih pesmi. — Dr. Mathias iz Straßburga je poročal o Evharistiji v glasbeni umetnosti, p. Horn iz Gradca pa o poživljenju in o napredku cerkvene godbe v Avstriji.

Odsek za pomožno organizacijo dušnega pastirstva.

Občinski svetnik dr. Stich priporoča izdajo farnih koledarjev in listov; izdajajo naj se evharistični časopisi in ljudski koledarji in poljubno pisane razprave in povesti. Pospešuje naj se krščanske knjižnice in čitalnice ter ustanavljajo nove. — Dr. Seipel (Solnograd) poroča o notranjem življenju po katoliških društvih in o Evharistiji, ravnatelj dr. Giese o zunanjem društvenem delovanju.

Naznanilo službe božje.

Dr. Brenner priporoča, da mora biti v velikih mestih vedno na črni cerkveni deski nabito, kdaj da je po cerkvah služba božja, kdaj da se propoveduje, izpoveduje, obhaja, kakor tudi, kje duhovniki stanujejo. Tudi v časopisu naj se to objavlja.

Akademični odsek za teologijo.

Karl Rudolf (Dunaj) govori o potrebi, da se mora skrbeti za visokošolce. Priporoča ustanovitev velikih katoliških dijaških zavetišč. Teologi, ko postanejo duhovniki, naj nikdar ne

LISTEK.

Moja desetletnica v Bohinju.

Slike z jezera. Spisal Silvin Sardenko.
(Dalje.)

13. Ob ognjišču jezerske elipse.

Od izliva Savice sem veslal tik ob severozapadni strani jezera.

Pogledal sem v globočine. Kakor v kinematografu so vstajale pred mojimi očmi prelepe slike z gora: skale, stebri, stožci; pomoli, pragi, pobočja; oboki, oaze, ozare i. t. d. lepi mozaiki, iz katerih so odsevali z gorskimi vrhovi vred tudi moji spomini iz desetletne duhovniške službe.

Pršivec! Najvišji vrh ob jezeru. Ime tvoje je dobro zadeto, ti si moj najneprijetnejši svat; če le kak vrh, ti gotovo vedno pršiš meglo in oblake po Bohinjskem jezeru.

No, da, kadar je vreme zelo soparno, takrat je tvoje delo popolnoma v redu; recimo, tako-le ponoči, da se ozračje nekoliko ohladi; a drugače nam prizanašaj z oblaki.

Laket!

Takoj pod Pršivcem, z gostim drevjem obraščeno pobočje, kamor se rada zateče srna in nižje doli tudi divji zajec.

»Glej, ga uhatca! Ravno kar je pobegnul izza brinjevega grmovja, ko je zučutil moje veslo.«

»Stoj, da se pogledamo. Taka-le divjačina bi ne bila napačna.«

Zajec je bil brisal po objezerski stezi naprej proti »Koči«.

»Le teč, uhatca! Pa sporoči tovarišem onkraj brega, naj ne bodo preveč nervozni, da »Črtomira« predolgo ni nazaj.«

Mali in Veliki Osredki.

To so gorski pašniki. Spomnili so me prijaznih pašnikov na podružnici sv. Jurija pri Litiji. Pred devetimi leti je bil to moj najljubši kraj pod solncem. Vsak dan sem ga imel pred očmi, ko sem kot katehet prihajal v litijsko šolo med nedolžno mladino.

Po šoli sem večkrat stopil proti Šentjurskemu hribu. Skoraj za vsakim grmom je stala poezija, in ko sem odhajal, je v slovo poslala pesem za menoj.

Takrat sem peval svoje: »Gorske vire in verze« in bilo je v duši več verzov, kakor virov v hribu.

Takrat sem kakor trenutoma zapel ciklus: »Izliv iz zapuščene-ga srca«.

Večkrat sem moral misliti na cerkvene govore, pa so se mi pesmi usiljevale vmes.

Vsaka svetovisemska beseda mi je

izvabljala nove verze; bil sem podoben ribiču Simonu, ki je na Gospodovo besedo zajel čudovit vlak rib, tako da so se mu mreže trgale.

To je bilo v onih dneh.

Večkrat se napotim v hribe in holme, ker upam, da se oni dnevi zopet vrnejo.

Vidim, da mi naše livade še niso dale moje zaželene pesmi; in v naših kočah še spe glasovi, ki jih še nisem slišal. Doslej, se mi zdi, sem gledal in delal vse bolj v megli, a poslej stopim na solnčni holm, odkoder se bo videlo daleč naokrog od sela do sela, od mesta do vasi.

Pod Pršivcem, en lučaj od jezera se nahaja posestvo: na Jami.

Ta točka je kakor ognjišče v jezerski zeleni elipsi, pogled je odprt na vse štiri obrežne strani.

Z Jame vidiš vse vile, ki stoje ob jezeru.

Tam gori na severni strani jezera na Javoru čepe čolnarske lope kakor divje ptice. Zadaž za Javorjem se iznad turških njiv dviga krotka nova vila Mlakarjeva. Ob Močilih stoji izredno prijazna vila Pirčeva. Lučaj od cerkve sv. Janeza Hotel z enakim imenom; park ob hotelu kliče: »Pri nas smo dragi«. Sredi ob jezeru poleg cerkve sv. Duha te vabi k sebi: Hotel pri sv. Duhu. Kdor je bil

ondí gost enkrat, bo rad tudi še dvakrat in večkrat; zlasti še, če se spomni na velikodušnega gospoda Berlica, ki povsod ljubezen seje in žanje. Bolj gosposka kakor vila pri sv. Duhu, a priključljiva je njena starejša sosedka: vila Prosenčeva. Semkaj z juga pa te pozdravljata Zlatorog in vila Striceljnova, v kateri je tačas nastajena družina buditelja narodne misli v Korotanu, dr. Brejca.

14. Povest s planin.

Tam gori, sredi med Malimi in Velikimi Osredki ob Bohinjskem jezeru se naslanja na skalovje podrtá pastirska lopa: »senica«.

»Kaj oznanjaš, zapuščena lopa?«

»Oznanjam uborno planinsko življenje.«

Zlata in srebra pri meni ne dobiš, moje zlato in srebro so rumene in bele rože. Učenih knjig in zvedavih časopisov, kakor jih imate v dolinah, nimam; moja edina knjiga in moj edini časopis je »Bogoljub«.

Za nas, ki smo bliže nebu ni noben list bolj primeren, kakor »Bogoljub«.

»Na planinah greha ni,« poje naša pesem.

Če hočete prav razumeti, je to tudi resnica. Planinci imamo malo želja in kjer je malo želja, je malo gorja in tudi malo greha.

pozabijo vso skrb posvečati dijaštvu. — O akademičnem dušnem pastirstvu govori škof Ceurs. Akademiki morajo imeti priložnost, da se o intelektualnih težkočah razgovore z izkušenim možem, ki je bil sam akademik. Škofje naj priporočajo duhovnikom, da se posvete pastirstvu akademikov.

Konferenca društev za cerkvene paramente

Je zborovala v dvorni cerkvi. P. Avg. Gallen je poročal o važnosti cerkvenih paramentov, ki jim posvečujemo vso ljubezen.

Razna poročila v odsekih.

P. Hoffmann S. J. je poročal o Evharistiji kot vzoru redovnikov. Iz tabernakelja naj zajemajo redovniki in redovnice svojo moč, ki morajo biti prednja straža sv. Evharistije. — Škof Fran Geier iz Hartuma je z zgledi pokazal, da je sv. Evharistija glavna opora izpreobrnjenih poganov.

× × ×

Cesar in vsi člani cesarske hiše pri skupnem svetem obhajilu.

Njegovo Veličanstvo cesar Franc Jožef se je z vsemi člani cesarske hiše, otroci in vnuki, 12. t. m. zjutraj ob 7. uri v dvorni kapeli udeležil skupnega svetega obhajila.

Manifestacija cesarju.

Ko se je včeraj ob pol 11. uri peljal cesar Franc Jožef iz dvora v Schönbrunn, je bilo zbranih tisoče kongresistov, da vidijo cesarja. Ko se je cesar pripeljal, ga je katoliško ljudstvo burno pozdravljalo. Cesar je bil presenečen in ginjen in se je navdušenim manifestantom zahvaljeval s salutiranjem in s priklanjanjem.

Sprejem kardinala-l-gata

Je po soglasni sodbi svoječasni sijajni sprejem cesarja Viljema daleč prekašal.

Kardinal-legat o svojem bivanju na Dunaju.

Kardinal legat van Rossum je izjavil, da ga je dunajski kongres naravnost zadivil. Veliko je pričakoval, a kongres je prekosil najdrznejše njegove sanje.

Iz govora dr. Šusteršiča.

Soglasno občudujejo listi slavnostni govor našega deželnega glavarja na prvem otvoritvenem zborovanju. Govor dr. Šusteršičev je bil vsak čas priklenjen po viharjem odobravanju. Priobčili ga bomo v celoti.

Poročilo tiskovnega odbora evharističnega kongresa pravi, da je »sijajni govor dr. Šusteršiča izzval vihar, vedno se ponavljajoč aplavz in radostno vzklikanje tisočev in tisočev«.

Soareja.

12. septembra zvečer se je vršila v »Augartnu« soareja, katere se je udeležilo najodličnejše občinstvo celega sveta. Od dvora so bili navzoči nadvojvodinja Marija Terezija, Valerija Marija, Annunziata, Jožefa, vojvodinja Hohenberg, nadvojvoda Evgen, don Alfonso de Bourbon, avstrijsko, ogrsko, laško, francosko, angleško plemstvo, minister Hussarek, namestnik Bie-north, učenjaki, klerus; med laiki tudi dr. Šusteršič in njegova gospa so-proga.

Dunajski judje proti antievharističnim demonstrantom.

Zaradi demonstracije »Svobodne šole« proti evharističnemu kongresu je sklical okrajni svetnik Back shod ju-

dovskih nočabilitet, ki je bil zelo obiskan. Sklenili so resolucijo, v kateri izjavljajo zastopniki dunajskega judovstva, da je evharističen kongres notranja katoška zadeva, v katero ni dopustno, se vmešavati, ker bi vmešavanja v svoje verske zadeve tudi ne trpeli. Zato tudi grajajo, če bi se judje udeležili kakršnekoli demonstracije proti kongresu. Pravoverni judje so pametnejši in dostojnejši, kakor tisti »katoličani« in »katoličanke«, ki mažejo »Zarjin« popir.

Dr. Ivan Šusteršič,

pozdravlja v slavn. številki »Reichspost« 11. septembra t. l. evharistični kongres kot deželni glavar kranjski sledeče:

»Dežela Kranjska pozdravlja evharistični kongres z odkritim veseljem in je napolnjena hvalečnosti za njega najvišjega protektorja. Deželni odbor je zato soglasno sklenil oficijelno udeležbo eminentno katoliške dežele. Evharistični svetovni kongresi pospešujejo vedno ožjo zvezo z evharističnim Izveščarjem in v tem tiči edino uspešna protitež proti zgolj materialističnim tendencam časa, katere žal v škodo narodov in držav toliko ljudi, iz pravega pota zapeljujejo.

Naj bi evharistični svetovni kongres na Dunaju, ki bo zastopnike vseh narodov sveta združil, tudi narode naše skupne domovine drugega drugemu približal!»

Dr. Ivan Šusteršič, deželni glavar v vojvodini Kranjski.

120.000

tujcev je na Dunaju. »Reichspost« poroča, da je vsled tega stanovanj tako zmanjkalo, da spijo marsikateri aristokratke v hotelih v podstrešju.

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 12. sept.

Sejo vodi župan dr. Tavčar, ki naznani, da so svojo nenavzočnost opravičili občinski svetniki dr. Zajec, Kregar in Kristan. Naznani nadalje, da je kot občinski svetnik odstopil dr. Fran Detela. Prosi pooblastila, da mu izreče zahvalo občinskega sveta za njegovo delovanje. V občinski svet se pokliče Detelov namestnik Ivan Srebot. Radi boleznij je odstopil občinski svetnik št. Lapajne. Na njegovo mesto bo pozval Rado Pustoslemška. — Župan nadalje poroča, da se je ob rojstnem dnevu Njegovega Veličanstva dne 18. m. mes. udeležil dveh svetih maš, in zadušnice ob spominu smrti rajne cesarice Elizabete. Ob smrti češkega pesnika Vrchlickega je izrazil sožalje praški občini. — Ministrstvo za deželno brambo se je zahvalilo za prijazen sprejem in za darila povodom tekmovalne tekme planinskih polkov v Ljubljani. — Ministru dr. Trnki je izrekla posebna deputacija zahvalo za njegov trud za obrtno šolo. — Za mestne uboge je nakazal častniški zbor 17. pešpolka kot prebitek dobrodelnega koncerta 101 K. Ana Leskovic je nakazala mestnim ubogim 50 K. — Deželni šolski svet je naznanil, da se je razširila I. mestna deška ljudska šola v šestrazrednico. — Deželni odbor je obvestil županstvo, da je upravno sodišče zavrnilo pritožbo Staudacharja in Kreuterjeve glede na samoslovske ulične napise. — Župan opozarja na katastrofo povodnji na Barju. Veliko se govori o tem, da se je usul breg ob Gruberjevem kanalu. Naglašja, da je nova cesta v prometu in

da posutje ni nič vplivalo na cesto. Kar se je posulo brega, bo to stvar komisija popravila. Napraviti se bo morala mala škarp, da se breg ne bo več posipal. — Za overovatelja zapisnika imenuje občinska svetnika dr. Novaka in Tomaža Novaka.

Volitve v volilno komisijo in v magistratni gremij.

Bončar poroča o izvolitvi dveh občinskih svetovalcev v glavno volilno komisijo za bodoče deželnozborske volitve. Predlaga Planinška in Bonača. Občinski svetnik Pammer predlaga volitev po listkih, ki jo župan odredi in imenuje za skrutinatorja obč. svetnika Lillega in Dimnika. Izvoljena sta Bonač (40) in Planinšek (22), Ložar je dobil 18 glasov. V magistratni gremij se izvoli namestu odstopivšega Stefana Lapajnetu občinski svetnik Likozar.

Mrtvašnica pri Sv. Križu.

Županstvo Ježica je naročilo, da naj občine Ježica, Šiška, Moste in Ljubljana zgrade mrtvašnico pri Sv. Križu. Proti tej odredbi se vložijo pritožba na občinski svet Ježica. Občini Ježica se odreka pravica, siliti ljubljansko občino, da zgradi mrtvašnico. Pokopališča pri Sv. Križu tudi občina ne upravlja. Če se izkaže, da bo potrebna nova mrtvašnica, se odloči ljubljanska občina najbrže za moderno, elegantno mrtvaško vežo (Leichenhalle), ki se bo zgradila kje na Martinovi cesti. Občini mora biti na tem, da se odpravi mrtvaški odri po stanovanjih zasebnikov. Prizivu občinski svet pritrdi.

Zadeva Kačar—Marinko.

Poroča občinski svetnik Višnikar, ki izvaja, da je zadeva sicer malenkostna, a važna, da se določi, kako daleč da gre vpliv občine pri nakazanju prostorov na trgu in predlaga, da naj se proti odloku deželnega odbora, ki razveljavlja odredbo občinskega sveta, vložijo pritožba na upravno sodišče.

Občinski svetnik Štefe izvaja: Gospod poročevalec je v svojem poročilu rekel, da je zadeva malenkostna, a da se je razvila v afero. Verjamem, da je za gospode taka stvar malenkostna, ni pa malenkostna za prizadete davkoplačevalce in tudi za nas ne, ker za nas ni malenkostna nobena zadeva, pri kateri se davkoplačevalcem krivica godi. Poročevalec je omenil kričanje prodajalk na dunajskem Naschmarktu — tu pa je Marenkovo tržišni nadzornik kaznoval s premetitvijo 14 dni potem, ko je imela prepriček, dočim pri Kačarju nič za premetitev ne more dobiti. Če bi na dunajskem Naschmarktu tako postopali, bilo bi treba samo ondi 50 tržnih nadzornikov. Gospodje so si iz te zadeve sami napravili prisiljeno zelje. Ostalo naj bi pri tem, kakor je bilo leta in leta, pa bi ne bilo v tej zadevi med nami nobenega prepira, tako pa ta slučaj našim ljudem kaže, kako je razumeti županove besede ob vstoličenju o skupnem sodelovanju vseh meščanov. Gglasovali bomo proti pritožbi na upravno sodišče. Deželni odbora razsodba pa itak nima odločilne moči.

Predlog Višnikarjev obvelja.

Finančne zadeve.

Vzame se na znanje računski sklep loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada za leto 1911.

Za revizijo psov leta 1911, ki je donesla mestni blagajni 350 K, se dovoli

nagrada 100 K policijskim stražnikom Kek, Potnik, Plevel in Potokar.

Francu Jemcu se proda 3088 m² obsegajoča mestna parcela pri tobačni tvornici, če plača za kvadratni meter po 5 K, 1472 m², ki jih bo mesto samo potrebovalo za zgradbo ceste, se mu pa da v najem proti letni odškodnini 30 K.

Sklene se odkupiti akademikemu kiparju Dolinarju Aškercev kip, ki stane 300 K.

Obč. svet pritrdi dopisu upravne komisije realčnega zaklada o pokritju stroškov za napravo tudi oddajne postaje (stroški 12.000 K) z županovim dodatnim predlogom, če dopisu tudi deželni odbor pritrdi.

Podpora Filharmoniji.

Milohnoja prečita prošnjo Slovenske Filharmonije za izredno podporo 10.000 K. Prošnjo priporoča tudi intendant slovenskega gledališča, češ, da pade s Slovensko Filharmonijo tudi slovensko gledališče. Milohnoja predlaga, da naj se dovoli izredna podpora 10.000 K, ki naj se izplača šele 1. januarja 1913.

Občinski svetnik Staudachar izjavi, da Nemci za izredno podporo ne morejo glasovati, ker je glede na izborna vojaška godbo popolnoma nepotrebna. Glasovati pa tudi za podporo ne morejo, ker je 1. septembra bilo brez povoda odpuščenih pet godcev Nemcev.

Občinski svetnik Štefe izvaja:

Potem, ko ste se celo v zadevi Marenko-Kačar, katere je po vaši lastni izjavi za vas malenkostna, šli pritožiti na upravno sodišče, se mi nikakor ne moremo pridružiti veseli godbi, za katero imate toliko razpoloženja. Pa tudi iz drugih vzrokov bomo glasovali proti: Za reveže niste imeli niti malenkosti, da bi vsaj nekoliko ugodili tožadnim našim predlogom, za magistratne sluge niste imeli srca, da bi popolnoma ugodili upravičenim njihovim zahtevam, policijskim stražnikom ste mnogo odtргali. Rekli ste, da nimate za to denarja. Kjer nič ni, se pa tudi za godbo ne more nič dati. Mislimo, da bi bilo treba prej skrbeti za našo nižjo nastavljenec (Klic: Morajo skrbeti za viteza Bleiweisa!), da ne bi lačni mestni uslužbenci poslušali Slovenske Filharmonije. Tudi sicer je v Ljubljani toliko socialne bede, da to ni pravi okvir za drago Slovensko Filharmonijo. Pri naših predlogih ste vedno na vrsti z ogromnim deficitom, pravite, da moramo vedno povedati nove dohodke. Poročevalec o novih dohodkih, iz katerih naj bi se pokrilo nove izdatke za godbo, ni znil. V Ljubljani so trotoarji ob deževju taki, da mora človek paziti, da se ne ponesreči. Ceste v Ljubljani bi bilo treba nujno tla kovati! Če bi vsako leto dali za to 48.000 K, kolikor hoče Slovenska Filharmonija podpore na leto, bi dobili lepo Ljubljano, v katero bi radi prihajali tuji. Potem bi mislili šele na drago godbo. Nezaдовolnje Ljubljane pa ne bomo pitali iz praznih mestnih kas z godbo. Upamo, da bo slovensko gledališče lahko dobilo drugo in celo cenejšo godbo, saj je že bilo tako. Kar se pa tiče društev, je zanje sodelovanje Slov. Filharmonije silno drago, mnogo bolj kot sodelovanje vojaške godbe. Godbenega naraščaja nam Slov. Filharmonija ves čas svojega obstanka ni nič vzgojila, dasi bi bili domači godci mnogo ceneji. Tudi je Slov. Filharmonija odpustila nekaj godcev v takem času, da drugod ne morejo dobiti kruha in vendar so ti godci tu poročili slovenske žene, ki so vzgojile slovenske otroke. To postopanje je tako, da že tudi iz socialnega stališča ne moremo biti za sedanje razmere v »Slovenski Filharmoniji«.

Pri glasovanju je bil sprejet Milohnojev predlog z glasovi slovenskih liberalcev.

Ložar: Bodo pa zopet plačevali obrtniki. — Štefe: Če ima večina veselje za pritožbo v zadevi Marenko, se tudi mi pritožimo proti temu sklepu na deželni odbor. — Župan: Pustite nedostojne opazke. — Ložar: Zakaj ste tako nervozni? — Štefe: Opazka o deželnem odboru ni nedostojna. Deželni odbor ima vendar tudi kaj besede. — Župan: Kličem vas k redu. Da se vas nič ne prime, je stara, žalostna resnica. — Štefe: Za vas!

Vadnica »Mladike« v mestni upravi.

Z glasovi slovenske liberalne stranke se sklene, da prevzame dne 1. januarja 1913 mesto v svojo upravo vadnico »Mladike«. Šolsko vodstvo se združi z ravnateljstvom dekliškega liceja. Ukovina bo znašala celoletno 40, poluletno 20 K. Plačevati se bo morala naprej. Nastavijo se le učiteljice, in sicer stalne proti 1200 K letne plače s pravico do šest letnic po 200 K in 320 K stanarine. Učiteljicam z izpitom meščanskih šol se plača zviša na 1400 K.

Seveda se satan ne straši tudi naših planin. Kjer vidi mladega človeka brez dela, se mu prijazno približa, s popevko v ustih in s šopkom cvetic za klobukom in —

»v skrbno nastavljene mreže nestanovitno zasači srce...«

Tako je bilo z ono planšarico.

Ti je nisi poznal. A umrla je ravno isti dan na planini, ko si ti došel v Bohinj. Umrla je nenadoma. Kri se ji je dvignila. Ubožica! Ljudje so rekli:

»Prav, da je umrla.«

Veš, tudi sirota ne vidi rada sirote.

Pred tednom dni so jo prinesli s planine.

Saj si videl, ko so jo peljali mimo cerkve pri sv. Duhu.

Zamišljen si postal, kajneda? Seveda, pri vas v mestu je mrtvaški spreved drugačen.

Na okornem vozu v slabo obtesani krsti so jo peljali brez spremstva, brez venca.

Tam v mestu jih vozite v lepem, srebrno-obrobljenem vozu, v srebrnih krstah in bogati ljudje stopajo ali se vozijo za mrtvaškim vozom.

Poslušaj, kakšen je bil spreved one

planšarice! To vem le jaz, planinska koča, ki venomer gledam doli na belo cesto.

Ob potu so se nad vozom tiho, komaj vidno sklonile mecesnove veje in so zašepetale rajnici:

— »Mir s teboj! Zadnjič smo te videli in smo si takoj rekli, ta ne pride več živa s planin.« —

— »Mir s teboj!« je pozdravljalo brinjevo grmovje, »posihmal me ne boš več trgala in zatikala v nedrije.« —

— »Mir ti bodi!« je želelo rudeče resje.

»Vedno si pela:

Kadar jaz umrla bom,
venec lep imela bom
z rožmarina kranjskega,
nageljna rudečega.

Sedaj pa sem ti jaz, resje, prav prišlo.

Saj se mi je zdelo, da bo tako, ko smo te večkrat videli, po kako trnjevi poti je stopala tvoja noga.« —

— »Mir ti bodi!« so šumele smreke.

»Me te nismo zapustile; ko si bila živa, smo ti dajale senco, sedaj smo dale les za tvojo krsto.« —

— »Mir s teboj!« so veleli tudi zvonovi pri cerkvi sv. Duha. —

»Vsaj zvonite ji!« so prišli prositi domači, tam od zadnje srednjevaške podružnice, iz Jereke.

»Vsaj zvonite ji!«

Pa so ji zazvonili zvonovi tako žalostno, da je kosce, ki je kosil seno, gori na Višnjevcu za sv. Duhom postal s koso in se spomnil one pesmi:

Zagorski zvonovi premilo pojo,
nemara preljubo k pogrebu neso...

Zažvižgal bi bil, a kosce je bil prežalosten. —

»Mir s teboj!« je zažarela svoj zadnji pozdrav tudi večna luč od tabernakla pri sv. Duhu. Ko je priropotal voz s krsto mimo, je večna luč hipoma poslala v polumrak en žarek skoz okno na cesto na krsto.

En žarek vsaj... En up od Onega, ki se imenuje: Večno življenje. —

»Mir s teboj!« —

Tako pokopavamo pri nas v planinah —

Obrnil sem še en pogled na planinsko kočo.

Veliko pove ena sama planinska koča.

Z Bogom, zgovorna družica!

(Dalje.)

Odklonjena pritožba.

Odkloni se pritožba Frana Poljšaka proti odločbi magistrata radi betonske terase na njegovem dvorišču, ker jo je prepozno vložil.

Dohodi h Grubarjevemu kanalu in k regulaciji Ljubljani.

Stavbno vodstvo za osuševanje barja je obvestilo občino, da dohodov h Grubarjevemu kan. in k regulaciji Ljubljani ne napravi. Sklene se vzeti dopis na znanje in da občina sama napravi oporne lestve in čolne.

Raziskavanje in preiskavanje mestnega sveta.

Ugodi se prošnja deželnega muzeja za raziskavanje in prekopavanje mestnega sveta pod pogojem, da ostanejo izkopine, ki naj jih hrani muzej, mestna last.

Stavbne zadeve.

Deloma se regulirata Karunova in Kolezijska ulica. — Samostalni predlog občinskega svetnika Marinka o kanalizaciji Martinove ceste se ne more rešiti, ker proučuje tozadeven akt deželna vlada. — Obč. svetnik Marinko: Čudno se mi zdi, ker se stvar tako dolgo vleče, dasi je nujno potrebna. Župan naj pri vladi podreza, da se dobi akt nazaj.

Glede na samostalen predlog obč. svetnika Tomaža Novaka o napravi javnega stranišča pri tobačni tvornici se je sklenilo, da se počaka toliko časa, da se zgradi na Tržaški cesti kanal. Potrebna so tudi še drugod po mestu stranišča. Obč. svetnik Novak želi, da naj bi se uporabljalo stranišče, ko se zgradi, brezplačno z ozirom na delavstvo.

Sklene se, da se bodo napravljali betonski mostiči v Trnovskem okraju sukcesivno. Obč. svetnik Novak graja zgradbo mostička s Ceste na Loko na Opekarsko cesto. Kadar se bodo mostiči delali, naj se ozira na to, da jih ne bodo predolgo gradili.

Glede na samostalni predlog obč. svetnika Šerjaka se sklene, da se potok Galjeva premosti, če ne bodo prese-gali stroški 200 K.

Računski sklepi.

Potrde se računski sklepi mestne klavnice (prebitek 9525 K 73 h), mestnega vodovoda (prebitek 37.156 K 48 h) in mestne elektrarne za leto 1911 (prebitek 46.233 K 80 h).

Samostalni predlogi.

Finančnemu odseku se nakaže predlog obč. svetnika A. Rojine o zvišanju doklad mestni polic. straži, policijskemu odseku predlog obč. svetnika Kristana o ustanovitvi bolniške blagajne za posle, vodovodnemu ravnateljstvu predlog obč. svetnika Štefeta o napravi vodovoda v Hradeckega vasi in policijskemu odseku predlog občinskega svetnika H. Brandta o imenovanju ceste za novim nemškim jubilejnim gledališčem.

Vprašanja na župana.

Kje zbirajo konjske odpadke. — Za boljše razsvetljavo v Vodmatu.

Občinski svetnik Marinko graja, ker se zbirajo konjski odpadki na Ledini poleg mestne deške šole in hiralnice blaznice, kar ni niti zdravo, še manj pa lepo. Boljše bi bilo, da se odlagajo fekalije po njivah, bi vsaj mestni delavci kaj posebej zaslužili. Nadalje graja pomanjkljivo razsvetljavo v vodmatskih ulicah in želi, naj bi župan tozadevno potrebno ukrenil.

Za boljše ceste in pota.

Občinski svetnik Novak: V jako slabem stanju se nahaja Glinška ulica in Pot v Rožno dolino. Cesti sta tako poplavljeni, da si delavstvo in uradništvo, ki hodi po teh cestah, mora čevlje premočiti, kar gotovo ni zdravo. Zahteva od pomoč. Tudi Zelena pot je zopet poplavljena, ker se ni nič storilo, dasi je že opozarjal večkrat nanjo. — Ložar graja, ker poplavlja voda trotoar Bleiweisove ceste in želi, da se kaj stori. — Župan: Vse vode ne morem odpraviti; vprašuje, kje da leži Glinška ulica in če spada pod mesto. — Ložar: Saj so mestne tablice ondi nabite (Veselost), nakar pravi g. župan: Že vem, kje da je. Bom vse zapisal in storil, kar bom mogel. Zaključujem javno sejo.

Nujna pomoč Barjanom.

Obč. svetnik Štefe je opozarjal, da je povodenj na Barju bila tako usodepolna, ker se zatvornice niso pravočasno odprle. Župan naj najodločnejše zahteva, da se na pravočasno odpiranje zatvornic v takih slučajih bolj pazi; Barjanom naj se preskrbi hitra pomoč. Tudi naj v prihodnji seji pride na vrsto njegov predlog za širše mostove, ker ob ozkih mostovih se je voda najbolj zadržala, in za čiščenje jarkov.

Čudno postopanje stavbinskega urada.

Dalje vpraša Štefe, kdo je dal zgraditi mostič na Pesteh, katerega so kmalu po zgradbi podrl, ker svet ob mostu ni bil odkupljen. Tozadevni kredit ni bil sprejet ne v gremiju, ne v občinskem svetu. Kdo bo sedaj plačal stroške? — Župan: Stavbinski urad je hotel ustreči davkoplačevalcem. — Štefe: To je sicer lepo, a že zadnjič je bila neka pritožba v magistratnem gremiju, da je stavbinski urad oddal neko delo za nad 2000 K kar na svojo roko. To ni pravilno postopanje. Županova dolžnost je poskrbeti, da gre vse pravilno pot: pred občinski svet ali pred magistratni gremij!

Šolske telovadnice samo za šolsko mladino!

Občinski svetnik Jeglič je vložil naslednji samostalni predlog: Z ozirom na to, da prosijo društva obeh slovenskih močnejših strank za uporabo mestnih šolskih telovadnic, blagovoli slavnemu občinski svet skleniti: Šolske telovadnice ostanejo izključno le za šolsko rabo. — Upoštevati je pri tem materialno stran mestne občine in velike težave v šoli, ki nastanejo, kadar je več gospodarjev v istem prostoru.

Tajna seja.

Za magistratnega svetnika ekstra statum je imenovan Janko vitez Bleiweis. Dr. Rupnik je imenovan za konc. tajnika v VIII. činovnem razredu. — Zadeva o stavbnih dokladah se izroči na predlog rav. Pammerja stavbnemu odseku, kakor je bilo na njegov predlog za take slučaje sklenjeno v eni prejšnjih sej. Prošnji J. Vidič za podporo povodom smrti njegove matere, vdove magistratnega tajnika, se odkloni. — Strežnica na mestni nemški dekliski šoli M. Župan se stalno nastavi. Bivši šol. strež. Črtanc se zviša miloščina. — Koncesije dobe: M. Kopac za točenje sodovnice na Dunajski cesti, Ana Domjanovič za pisarno za pomnožitev spisov, Josipina Krapš za kavarno v Škofji ulici, Ivan Zenko za gostilno na Karlovskem nasipu, politično in izobraževalno društvo za dvorški okraj za javno knjižnico. Alojzij Gasperoni za sodavodo, Ivan Dachs za prenočišča in liker. — Kavarnar Viktor Izlaker premesti svojo kavarno na Rimsko cesto nasproti Staremu Rimljanu, Vospornik pa na Sv. Jakoba trg. — Odkloni se prošnja Antonije Fröhlich za žganjetoč.

KONGRES ODVETNIŠKIH KONCIPIJENTOV

se je vršil dne 7. in 9. t. m. na Dunaju. Udeležba ni bila posebno velika. Med drugim je bila sprejeta resolucija, da zahtevajo odvetniški koncipijenti svoje zastopnike v odvetniških zbornicah in njihovih odsekih. Kongres je zavzel stališče proti samostojnim organizacijam koncipijentov ali koncipijentskim zbornicam. To načelo bode moralo veljati tudi glede slovenskih odvetniških koncipijentov, ker je v skupnem stanovskem interesu, da se nastopa enotno. Izrekla se je tudi večina proti zaključnemu številu (numerus clausus) odvetnikov in proti vsakemu kontingentiranju koncipijentov.

NOVA SRBSKA VLADA.

Nova srbska vlada je sledeče sestavljena: ministrski predsednik in zunanje zadeve Nikola Pašić, notranje Paču, vojna general Putnik, finance Zadeve Protić, pravosodje Polečević, naučno ministrstvo Ljuba Jovanović, stavbne zadeve Ivan Jovanović, narodno gospodarstvo Kosta Stojanović.

ODSTOP TRGOVINSKEGA MINISTRA.

Trgovinski minister dr. Rösler je uradno obvestil ministrskega predsednika grofa Stürgkha, da z ozirom na svoje slabo zdravje odstopi. Grof Stürgkh je vzel demisijo na znanje.

PORAZ ANGLEŠKIH LIBERALCEV.

Liberalce so pri volitvah v Midlothianu porazili konservativci. Okraj je svojčas več let zastopal Gladstone.

Dnevne novice.

+ **Posvetovanje o ustanovitvi Zveze slovanske katoliške mladine** se vrši v soboto, 14. t. m. ob 7. uri zvečer na Dunaju v dvorani »Zur schönen Schärferin«, VI. okraj, Gumpendorferstrasse.

+ **Luč z zapada.** »Neue Freie Presse« z dne 12. t. m. obsoja v nekem članku barbarsko postopanje svobodomiselnih portugalske republike z monarhističnimi vjetniki. To je tem grše, ker je šef portugalske republike oni Manuel d'Arriaga, kateri je še nedolgo tega izjavil, da je portugalska ječa »penitenciarja« tako grozna, da mora človek v njej postati bebec ali

nor. Nifi monarhistični diktator Joas Franco ni političnih vjetnikov dal ukleniti in jim čez glavo potegniti masko. — Če »Neue Freie Presse« protestira, mora že strašno biti. Zelo lepo sveti »luč z zapada«, v katero je tako zamaknjen naš »Slovenski Narod«.

+ **Imenitno razkritje.** Že dolgo so se čule pritožbe zoper orožništvo v novomeškem okraju, da postopa pristransko. Mi nismo dozdaj vedeli, kje tiči temu vzrok, ker danes se tako na splošno lahko reče, da se žandarmerija trudi, biti objektivna. To tajnost nam je pa odkril današnji »Dan«, za kar smo mu jako hvaležni. Piše namreč, da je bil te dni prestavljen orožniški poveljnik za novomeški okraj, Čeh po rodu, po mišljenju pa »najboljši med novomeškimi naprednjaki« (Vide »Dan«, 13. septembra, 4. notica, predzadnja in zadnja vrsta). Sedaj nam je jasno marsikaj iz prečinske afeze. Sedaj je ta »najboljši novomeški naprednjak« končno moral pobrati svoje reči in se od lepega Novega mesta posloviti. »Dan« se zaradi te velike izgube kajpada hudo žalosti in napada zato gospoda orožniškega poveljnika v Ljubljani, kateremu očita, da »se je že v opetovanih slučajih izkazal več tercijala nego orožnika«. To je za oficirja jako hudo razžaljenje in smo radovedni, kako se bo ta afera končala ter kaj bo rekel gospod orožniški poveljnik, o katerem »Dan« tudi trdi, da je tako pristranski, da je »ves srečen, če more kakemu svetniku, n. pr. Lampicisu, poljubiti blagoslovljeno roko.« — Čakajmo, kaj bo iz tega.

+ **Neizogibni Hegemann,** pastor v Ljubljani, kateri je svoj čas bil že na tem, da se od svojih vernikov poslovil, je 11. t. m. v Gradcu na protestnem shodu Vsenemcev proti evharističnemu kongresu nečuvno zoper Sveto Evharistijo zabavljal. Psoval je kongres kot »malikovalsko slavlje na Dunaju«, dejal, »da je evharistični Jezus« cerkveni in farški bog, izjavil, da ne »more trpeti, da bi se na evharističnem kongresu Bog tako poniževal« in podobne psovke, zaradi katerih bi pravzaprav moral mož v arest, če bi se v Avstriji vsaka taka žaljenja spravila pred sodnika in če bi vsak sodnik taka žaljenja tudi smatral za vredna obsodbe. Dunajski judje so izjavili, da jih evharistični kongres nič ne briga in da vsako demonstracijo proti njemu obsojajo. »Krščanski« pastor pa zabavlja. Ljubljanski protestanti imajo pač poseben okus, da trpijo takega pastora.

+ **Tobak iz Amerike.** Včerajšnji »Slovenski Narod« objavlja neko pismo odpadlega duhovnika Jakoba Kalana, ki v Waukeganu nevredno mašuje in deli zakramente ter je tam ustanovil nekako neodvisno cerkev. Mi se z Jakobom Kalanom, ki se je »Slovenskemu Narodu« tako zelo prikupil, ne bomo pečali; dosti je, da priobčimo tele fine izraze njegovega pisma: »Smrkovi in pošnofani farji« — »Gnojnice svoje okužene notranjščine« — »Žoltavi dopisnice« — »Sploh pa bi bilo prokleto neuumno, da bi jaz razlagal svoje razmere na Kranjskem tukajšnjim farjem« — »hijensko so vtaknili svoje rvice v mene in moje razmere« — »Smrdljivo-sti vam ne bodo prav lepo dišale« — »hudičevi popi«. Mislimo, da ima vsak pošten človek tega smrdljivega tobaka zadosti. Če »Narod« veseli take izlive priobčevati, svobodno mu. Chacun a son gout.

+ **Učiteljski žepni zapisnik** se dobiva v Katoliški Bukvarni po 1 K 40 v in 1 K 30 za 150, oziroma 100 učencev. Naročajte ga hitro! — Kedor se zanima za člane »Slomskove zveze«, dobi jih v tej knjižici.

+ **Slovenski stariši, pozor!** Po krajih, kjer se nahajajo poleg slovenskih tudi nemške šole (šulferajnske), lazijo te dni nemškutarski priganjači in posilinemški učitelji ter prigovarjajo slovenskim starišim, naj dajo zapisati svoje otroke v šulferajnske mučilnice. Le eno rečemo: Kdor ima svoje, od Boga mu izročene otroke rad, in jim želi časnno in večno srečo, naj jih nikar ne izroči požrešnim šulferajnskim jastrebom. Upoštevajmo, ko damo otroke zapisovat v šolo, klic nepozabnega Slomska: »Vrli Slovenci! sv. vera bodi Vam luč, materni jezik pa ključ do zveličanske narodne omike!«

— **Aljažev dom v Vratih** (1012 m) ostane odprt do 5. oktobra. Ravno sedaj ko je zapadel po hribih sneg, je razgled z Aljažvega doma najkrajše 15. in 16. t. m. se vrši v Vratih lov na divje koze. Aljažev Dom, ki ga je kljub nestalnemu vremenu obiskalo letos 1105 turistov, je preskrbljen z vsakovrstnimi toplimi in mrzlimi jedili, kakor tudi dobro pijačo. Ker kaže na ugodno vreme, priporočamo ljubiteljem planin najštevilnejši poset Aljažvega doma.

— **Ogenj.** V nedeljo popoldne nas je v Dražgošah prestrašil klic: »Gori!« Udaril je ogenj iz strehe pri Peskarju hišna št. 37. Pogorelo je vse ostreže s krmo in nekaj obleke; spodnji del hiše se je posrečilo rešiti. Pri otrocih ni z lepo dosti pazljivosti. Že tako revna družina je zelo prizadeta.

— **Iz davčne službe.** Predsedstvo finančnega ravnateljstva je imenovalo davčnega oficala Franca Čebulca za davčnega upravitelja v IX. činovnem razredu.

— **Smrtni padec v jarek.** 9. t. m. so odpustili iz deželne bolnišnice, kjer je bil od julija zaradi neke bolezni na nogi, 58letnega kočarja Jožefa Zormana iz Preske. Peljal se je domov z železnico do Laz, kjer je potem popival v neki gostilni do večera. Vinjen je odšel nato proti Jevnici, da bi obiskal svojega brata. Med potjo pa je padel poleg železniške proge v tri metre globok odvajalni jarek, kjer so ga drugi dan našli mrtvega z razbito črepinjo.

— **Ubegla žena.** Dne 10. t. m. je žena Florijana Baumgartnerja, uslužbenca v opekarni na Brajtenovem, Marija Baumgartner, zapustila svojega moža in baje pobegnila z nekim oženjenim strojevodjem, ki je tudi na brajtenovski opekarni vposlen. — Ta strojevodja je star kakih 30 let in se imenuje Franc Klemenčič. Pravijo, da je Klemenčič Baumgartnerjevo ženo odpeljal ter se podal z njo v Ameriko. Po navedbi Baumgartnerja poseduje njegova žena potni list za tujino na njeno rodno ali samsko ime Marija Vidmar. Marija Baumgartner ima tudi s seboj okrog tri leta starega otroka.

— **Ker ni mogel v Ameriko, izvršil samoumor.** 9. t. m. se je v Rebru ustrelil 18letni posestnikov sin Ivan Osolnik z lovsko puško, menda zato, ker mu ni hotel dati oče denarja za pot v Ameriko.

— Stara navada železna srajca.

Koncem pretečenega tedna so pri okr. sodišču v Rudolfovem obsodili Martina Zupeta iz Zaboršta na dve leti težke ječe radi tatvine. Martin Zupet je začetkom letošnje spomladi delal pri zgradbi belokranjske železnice. Ker se mu pa delo studi, ga je kmalu zapustil ter začel krasti. Najprej je na Rojah pri Veliki Loki Francetu Sotlarju izmaknil par čevljev, srebrno žensko uro z verižico in veliko moško uro. Sotlarj je Zupet napravil okrog 100 K škodo. Nato je Zupet na Starigori pri Trebnjem, pokradel pri Sitarjevih za okrog 16 K raznih stvari. Koncem meseca junija t. l. je Zupet pri Podlogarju na Dobovcu vzel iz telovnikovega žepa srebrno uro z verižico in precejšnjo vsoto denarja, menda okrog 160 K. Pa tudi na Kiju je Zupet pri Pelkotu pokradel okrog 5 K denarja. Nadalje je tat pri Pelkovem sosedu Matiju Orešniku, skušal priti s silo v sobo, kar se mu pa ni posrečilo. Zapazila ga je Orešnikova hči, ki je začela klicati domače. Tat se je zbal in jo je popihal proti St. Janžu, kamor mu je sledil Andrej Orešnik, da bi ga prijel. Zupet je streljal nanj s samokresom, a ga ni zadel. Orešnik se je Zupetovega streljanja zbal in pustil Zupeta, da je mirnim potom odšel. Končno se je tat Zupet pri Bartelnovih v Zagorici ukradel 300 kron denarja in odšel v Novo mesto, kjer je najel voz in se odpeljal proti Krškem. Med potjo v Krško se je pa na Dragi v gostilni pri Zajcu ustavil. Tu je začel Zupet s samokresom streljati, v gostilni polivati vino ter pripraviti in razgrajati. Ker se je Zupet tako surovo vedel, so Zajčevi poslali po orožnike, ki so ga aretirali in odgnali v Novo mesto. Med potjo v Novo mesto je Zupet psoval in opljuval orožnike. Zupet je bil radi tatvin že mnogokrat obsojen ter ga bodo po končani novi kazni oddali v prisilno delavnico. — Stara navada je res železna srajca.

— **Velike povodnji** so tudi okolu Vrhnike.

— **Detomor v begunjski kaznilnici?** Po Gorenjskem se širijo vesti, da so v begunjski kaznilnici prišli na sled detomoru. Neka tuja kaznjenka je imela baje v preiskovalnem zaporu razmerje z nekim paznikom. Nedavno je nenadoma povila dete in je s kaznjenko, s katero je bila skupaj v celici, umorila dete. Truplo sta kaznjenki skrili v stranišču, kjer so truplo sedaj zasledili.

— **Kranjska industrijska družba** je za leto 1911/1912. zvišala dividendo od 9 na 10 odstotkov.

— **Slovensko planinsko društvo** zatvori dne 15. t. m. sledeče kočje: Triglavski dom, Vodnikovo kočje, Orožnovovo kočje, Kočo na Veliki planini in Kamniško kočje; dne 29. t. m. pa Kadilnikovo kočje na Golici, Aljažev dom v Vratih in Bistriško kočje v Kamniški Bistrici.

Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Dobu vabi vljudno na Slomškovo slavnost, ki jo priredi v nedeljo, dne 15. septembra 1912 po popoldanski službi božji v prostorih pri Milajznu. Spored: 1. Slomšek in izobraževalno delo med Slovenci. Govor. — 2. A. Umek Okiški: Slomšku v slovo. Deklamira Anton Bergant. — 3. U boj, u boj! Koračnica. Svira tamburaški zbor. — 4. Slomšek: Ogovor Slovincem leta 1862. Govori Jožef Gostinčar. — 5. Slomšek: Lahko noč, narodni napev. Poje moški zbor. — 6. »Sv. Notburga.« Zgodovinski igrokaz v 3. dejanjih. — 7. Slomšek: Slovo solčavskim planinam. Deklamuje Uršula Podbevšek. — 8. Za letovišče. Burka v enem dejanju. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 v. Stojišča 40 v. Nov oder. Krasna scenerija. Nove kulise.

— **Železniška proga Škofja Loka — Etri — Idrija — Sv. Lucija.** Poročajo nam: Dne 27. avgusta je imel seje po prej sestavljeni železniški odbor za imenovanje progo. Volilo se je predsedstvo, in sicer so izvoljeni: Predsednik gosp. Rafael Thaler, trgovec v Škofji Loki; podpredsednika gg.: J. Logar, župnik v Žirih, in Ivan Straus, župan v Idriji; predsednikov namestniki: g. Josip Hafner, trgovec v Škofji Loki. Izmed odbora se je izvolila deputacija k ministrstvu. Zanimanje za to železniško progo je jako veliko. Udeležili so se seje tudi zastopniki c. kr. rudniškega ravnateljstva in c. kr. gozdne nadzornišstva v Idriji. Sklenilo se je, da naj predsedništvo pospeši, da se čimprej prične s trasiranjem projektovane proge.

— **Štirje požari v eni noči.** K tozadnemu poročilu iz ljubljanske okolice se nam poroča, da znaša škoda, ki so jo požari povzročili v noči 11. t. m., 9200 kron.

— **Poročil se je v ponedeljek** gosp. Josip Dugulin, lastnik »Kranjske vinarne« v Pragi na Kr. Vinogradih, z gđno. Marico Lušinovo iz Sodražice na Kranjskem. Poroka se je vršila v Sodražici.

— **Nesreča ali zločin.** 57 let stari uslužbenec užitniškega zakupa Janez Blaznik iz Hrastja na Notranjskem se je 10. t. m. podal v Šmihel, kasirat ondi 18 K ter se zopet napotil domov. Ker ga pa domov ni bilo, šli so ga iskat. Dne 11. t. m. so našli pastirji v nekem hudourniku Blaznika mrtvega. Truplo je imelo več ran, o katerih še ni konstatirano, kako so nastale. Pri mrtvem Blazniku niso našli denarja in uradnega pečatnika, ki ga je imel seboj. Vršijo se sodnijska preiskava.

— **Vinska letina v Dalmaciji** se bo izobno obnesla. Vzorne vinograde v okolici Šibeniki hodijo gledat vinogradniki cele Dalmacije, Ogrske, prišli so celo gojenci kmetijske šole iz St. Jurja na Štajerskem. En grozd tehta do dva kilograma.

Ljubljanske novice.

Ij **Zanimivosti iz tajne seje občinskega sveta.** Na drugem mestu poročamo, da je gospej Josipini Krapež dala liberalna večina koncesijo za izvrševanje kavarniške obrti v Kokaljehi hiši v Škofjih ulicah. V občinskem svetu se je ob tej koncesiji razvila zanimiva debata. Poročal je o koncesiji za to nepotrebno kavarno, ki bo v veliko škodo ostalim gostilničarjem in kavarnarjem, občinski svetnik Franchetti, ki je sicer ob volitvah velik prijatelj gostilničarjev. Občinski svetnik ravnatelj Pammer je vprašal Franchettija, zakaj ne naznani občinskemu svetu strokovnega mnenja gostilniške zadruga o potrebi te kavarne. Franchetti je odgovoril, da je gostilniška zadruga neupravičeno ugovarjala! Občinski svetnik Štefe je dejal, da stvari noče imenovati s pravim imenom. Ne gre se za gospo Krapežovo, ampak za gospoda Kokalja. Ta gospod je pri zgradbi svoje hiše zidal že naprej prostore za kavarno v mnenju, da se mu mora koncesija na krožniku prinešiti. Takrat g. Kokalj še ni mislil, da bo mogoče spraviti v ljubljanski občinski svet tudi opozicijo. Gospa Krapeževa ne bo dolgo pri Kokalju. Nakrat bo dejal g. Kokalj, da je v njegovi hiši že kavarna in prosil bo sam za koncesijo. Podnevu tam kavarna ne bo uspevala, pač pa se je bati, da se razvije končno v nočno kavarno. Sploh pa imamo že itak preveč kavarn in nova kavarna bi širila le socialno bedo v Vodmatu. Občinski svet naj bi se tudi oziral na gostilničarje v Vodmatu, ki 'tak nimajo mnogo zaslužka. Naša stvar vendar ni preskrbovati koncesije bogatim, penzioniranim uradnikom! Kavarna je tudi v bližini vojašnice in bojim se, da bo v sedaj mirni ulici mnogo konfliktov in da bo policija imela preveč del. Sicer pa se je tudi gostilniška zadruga odločno izrekla

proti. Upoštevajte gostilničarje tudi takrat, kadar izdajajo strokovno mnenje v svoji stanovski zadevi, ne pa samo za volitve! Občinski svetnik Pavšek je dejal: Se popolnoma strinjam z g. Pammerjem in Štefetom. Gostilne v Vodmatu so še sedaj prazne, potem bodo pa ljudje še pivo pili v kavarni. Pri glasovanju je večina glasovala za nepotrebno kavarno. Z opozicijo je to pot glasoval občinski svetnik g. Pavšek. Zastopnika gostilničarjev g. Pavška so liberalni občinski svetniki pustili popolnoma na cedilu. Tako je liberalna večina pokazala, da so ji ljubši interesi ene osebe kot pa vsi gostilničarji in kavarnarji. Na ljubo penzioniranemu uradniku, kateremu se ne bi bilo treba ukvarjati z obrtjo in ki je večkratni hišni posestnik, se hočejo oškodovati gostilničarji in kavarnarji. Ob volitvah pa bodo gostilničarji menda zopet tako naivni, da se bodo pekali za to, da se obdrži tako gospodarstvo na magistratu. Upamo, da se bodo dobila pota, da se drugi merodajni faktorji prepričajo, da bi bila nova kavarna popolnoma nepotrebna in tudi v škodo občinstvu.

Ij **Za Barjane.** G. župan se je z ozirom na veliko škodo, ki jo je napravila povodenj na Barju, obrnil danes brzojavno na ministrskega predsednika in ministra notranjih zadev za nujno podporo Barjanom iz državnih sredstev. Istočasno je na Dunaju, obveščen od kluba občinskih svetnikov S. L. S. posredoval pri merodajnih faktorjih za Barjane deželni glavar dr. Šusteršič.

Ij **»Dramatični odsek«** šišenskega prosvetnega društva priredi v nedeljo, dne 15. septembra 1912 ob pol 7. uri zvečer v salonu pri Vodniku v Spodnji Šiški prvo dramatično produkcijo. Vse člane vabimo, da se ta večer polnoštevilno odzovejo. Vstop je dovoljen samo družbenikom in po njih vpeljanim gostom.

Ij **Ogenj v skladišču.** Ko je včeraj popoldne trgovec g. Franc Sark na Marije Terezije cesti št. 11 hotel v skladišču nastaviti sod špirta, mu je nenadoma bruhnil pod nogami na tleh ogenj. Sark je takoj pipo trdno zaprl ter s pomočjo domačih ogenj pogasil. Unela so se bila od bencina, katerega je bil malo prej vajenec zlit, namočena tla, katera je takoj z žaganjem posušil. Sark si postanka ognja ne more drugače tolmačiti, kakor da je moral stopiti na kako žveplenko, katera se je unela, od nje pa od bencina namočena tla. Sreča je le, da se ni toliko ustrašil, da bi bil pustil pipo odprto, kar bi zamoglo povzročiti hudo eksplozijo in požar v skladišču.

Ij **Mestna zastavljalnica** naznanja, da se vrši dražba v juliju 1911 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine, draguljev itd.) in v septembru 1911 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) v sredo in četrtek, dne 18. in 19. t. m., ob 8. do 12. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2.

Položaj na Balkanu.

Bolgarsko sobranje.

Belgrad, 12. septembra. Iz Sofije poročajo, da se bo izredno zasedanje bolgarskega sobranja vršilo še ta teden.

TURČIJA MOBILIZIRA.

15 rednih bataljonov je mobiliziranih. Proti bolgarski meji je odrinilo 5000 turških vojakov.

Turčija pošilja vojaštvo na bolgarsko mejo.

Skoplje, 12. septembra. Iz Mitrovice so odšli danes veliki vojaški transporti na bolgarsko mejo.

Zopet spopad ob bolgarsko-turški meji.

Solun, 12. septembra. Med bolgarskimi in turškimi vojaškimi četami ob bolgarsko-turški meji je prišlo do ponovnega spopada. Bolgarsko vojaštvo je odgovarjalo na turške napade s streljanjem in je prišla pešcem na pomoč tudi artiljerija. Bolgarski topovski strelji so napravili na turški strani veliko škode. Turški vojni minister je ukazal z ozirom na te dogodke, da se odpošljejo še nadaljni vojaški transporti na bolgarsko mejo.

Vojna nevarnost med Bolgarsko in Turčijo.

Berolin, 12. septembra. »Lokal Anzeiger« poroča iz Petrograda, da je dobil bolgarski poslanik na petrogradskem dvoru avtentične vesti, da je bolgarsko-turški spor izgubil svojo dose-danjo ostrino in se vojna nevarnost lahko smatra odstranjena. Upati je, da se bo dalo makedonsko vprašanje rešiti mirnim potom.

Balkanske države v medsebojni zvezi.

Sofija, 12. septembra. Med Srbijo, Grško in Črnogoro se vrše zelo važna

posvetovanja. Med Bolgarsko in Črnogoro je sklenjena vojaška konvencija.

Razne stvari.

Jubilne slavnosti v Moskvi. V Moskvi je včeraj, dne 12. t. m. bila v Kremu velika slavnost, katere se je udeležilo 26.500 učenk in učencev iz vseh delov države. Del mladine je proizvajal pred carsko obiteljo gimnastične vaje, nakar je 10.000 vojaško vzgojenih učencev defiliralo mimo carja.

Oporoka v žepu sare suknje. V Jalti je nekdo pri starinarju kupil star suknjič, v čegar žepu je našel oporoko pred 20 leti umrlega bogatega trgovca Kuprijanova. V tej oporoki je Kuprijanov zapustil vse svoje premoženje 300.000 rubljev svoji soprogi. Po smrti Kuprijanova niso našli nobene oporoke in so njegovo soprogo dediči odpravili le z malenkostno vsoto.

Krvav prizor v cirkusu. V Gyöngyessu na Ogrskem se je ustavil cirkus, v katerem se je med drugim producirala ravnateljica z 20 leti. Nek večer je pa krotilka izjavila, da mora predstava z levi odpasti, kajti živali so nenavadno besne in razburjene. Tedaj se izmed gledalcev ponudi nek Wetter, ki se je silno rad bavil z levi, da on na lastno odgovornost izvede predstavo. Res je stopil v kletko, a tisti hip že planejo nanj levi, katerih eden mu pregrize želodec, da je na mestu umrl pred očmi prestrašenega občinstva.

Po zdravniških poročilih je pri revmatizmu, protinu, nevralgiji kot izbornu, bolečine olajšujoče, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev pre-gibnosti členkov zanesljivo učinkujoče sredstvo Contrheuman. Glej oglaš!

Telefonska in brzojavna poročila.

EVHARISTIČNI KONGRES.

Dunaj, 13. septembra. Pod vodstvom g. kanonika dr. Grudna je na Dunaj dospelo 1260 Slovencev, ki so se namestili v III. in X. okraju. Dr. Gruden stanuje pri ministerialnemu uradniku Rottu v XVII. okraju. — Danes na Dunaju hudo dežuje. Ako bi se vsled dežja procesija ne vršila, se to naznani s tem, da se na Štefanovem stolpu razobesi bela zastava. — Danes zjutraj se je vršilo v Schwarzenbergovem parku skupno obhajilo 5600 otrok pod vodstvom učiteljev. Med obhajanci so bile tudi mlade nadvojvodinje v belih oblaticih in pajčolanih.

BOLGARSKI CAR NA DUNAJU.

Dunaj, 13. septembra. Danes je došel semkaj bolgarski car Ferdinand s princesama Evdoksijo in Nadeždo. Obenem se je pripeljal na Dunaj dunajski bolgarski poslanik Salabašev, ki je svoj dopust prekinil. Ta dogodek je v zvezi s političnim položajem na Balkanu.

PRESTOLONASLEDNIK V LOVRANI.

Lovrana, 13. septembra. Nadvojvoda Fran Ferdinand pride baje začetkom zime v Lovrano, kjer ostane štiri tedne.

SAN ROSSORE.

Rim, 13. septembra. Vsi laški listi pripisujejo sestanku med avstrijskim in laškim ministrom za zunanje zadeve v San Rossoru velik pomen in domnevajo, da gre spričo francosko-rusko-angleškega dogovora glede mornarice za utrditev trozveze.

MIROVNA POGAJANJA.

Berolin, 13. septembra. »Lokal-anzeiger« poroča, da se bodo mirovna pogajanja med Italijo in Turčijo kmalu uradno razglasila, ker so neoficijalna pogajanja imela zelo ugoden uspeh.

POGREB VRHLICEKEGA.

Praga, 13. septembra. Pogreb pesnika Vrhlickega se je izvršil nad vse veličastno.

RAZPUST RUSKE DRŽAVNE DUME.

Peterburg, 13. septembra. Državna дума je bila razpuščena s carjevim ukazom. Nove volitve se bodo vršile dne 23. septembra. Nova državna дума se otvori 28. novembra.

ZAPUŠČINA V NARODNE SVRHE.

Krakov, 13. septembra. Umrli železniški zdravnik dr. Szyszko v Przemyslu je zapustil svoje premoženje, znašajoče 100.000 K, za poljske šolske namene.

UJETI LAŠKI AVIATIKI.

Tripolis, 13. septembra. Arabci so vjeli laškega aviatika, kapitana Moizo, kateri je bil vzletel iz Zuaire, da poizvede sovražnikove pozicije in se je moral vsled poškodbe aparata spustiti med sovražniki na tla. V laškem taboru vlada nad tem dogodkom velika žalost, Arabci pa so zelo veseli.

POŽAR.

Budjejevice, 13. septembra. V tevarni za svinčnike Hardmuth je izbruhnil ogenj.

TRGOVEC S ČLOVEŠKIM MESOM ZAPRT.

Podmokly (na Češkem), 13. septembra. Tu so zaprli 37letnega Ludovika Hamma, ki je imel zelo razvito trgovino z dekleti.

ZARADI RAZŽALJENJA NADVOJVODE EVGENA OBDOJEN DELAVEC.

Solnograd, 13. septembra. Delavec Ivan Rus iz Gradca je bil pred tukašnjim sodiščem obsojen na štiri mesece ječe, ker je prišel 6. avgusta pijan v neko gostilno v Werfenu pri Solnogradu v kateri je bil slučajno tudi nadvojvoda Evgen. Rus je nadvojvodo ob te priliki opsoval.

FINANČNI URADNIK ARETOVAN KOT VOHUN.

Lviv, 13. septembra. Koncipist finančnega ravnateljstva Vladimir Le-fuk je bil aretovan zaradi vohunstva. Pri hišni preiskavi v njegovem stanovanju so našli mnogo obtežilnega materiala.

POŽAR V CARIGARDU.

Carigrad, 13. septembra. V Galatu na Zlatem Rogu je zgorelo 35 hiš.

UMOR IN SAMOUMOR.

Marseille, 13. septembra. Tu je sodnik znanega Tosellija, zaseb. uradnik Julij Toselli iz ljubosumnosti ustrelil 28letno ženo Alazija, ki je bila od svojega moža ločena in je s Tosellijem živela v divjem zakonu. Toselli je nato še sebe ustrelil.

ČUDEN MOTIV SAMOUMORA.

New York, 13. septembra. Belokoža žena znanega zamorskega bokserja Johnsona se je ustrelila, češ, da ne more dalje prenesti sramote, da je vzela za moža zamorca.

NADPOROČNIK BLASCHKE NI PONESREČIL.

Dunaj, 13. septembra. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da je neresnična vest, da bi se aviatik nadporočnik Blaschke ponesrečil pri ogrskih vojaških vajah.

ODVETNIK — MORILEC.

New-York, 13. septembra. Včeraj popoldne so aretovali odvetnika Gibsona, ki je obdolžen, da je umoril Dunajčanko Szabo.

Ij **Krapinske toplice.** Gospod baron in baronica Haynau, ki se tukaj zdravita, sta nam priredila v zdraviliški dvorani več zabavnih godbenih večerov, pri katerih je sodeloval na violini prav izbornu tudi zdraviliški zdravnik dr. C. Lobenstein.

Primorske vesti.

p **Zmaga S. L. S.** Pri občinskih volitvah v Crničah, ki so se vršile te dni, je zmagala S. L. S.

p **Romarica na Dunaj.** S Krasa se nam poroča, da ona Marija Šuc, ki se je podala peš na Dunaj, ni iz Slavonije, ampak iz Pliskovice na Goriškem. In sicer je že 81letna vdova, pobožna žena. V Mürzzuschlagu nad Gradcem sta ji dva dobra gospoda kupila vozni listek do Dunaja, tam sta jo izročila v neki samostan usmiljenk, kjer so jo z veseljem sprejeli in z vsem preskrbele, še celo z novo obleko. Vsa vesela, da se je revici izpolnila želja se udeležiti evharističnega shoda.

p **Mornarica zastopana pri evharističnem kongr. su.** Iz Pulje se je odpeljalo k 23. evharističnemu kongresu na Dunaj 69 častnikov in uradnikov c. in kr. vojne mornarice, med njimi kontreadmiral Oskar Gassenmayr. V mornarični cerkvi »Madona del mare« se bo pa vršila evharistična slovesnost dne 13. in 14. t. m.

p **Za jadransko razstavo na Dunaju,** ki se otvori prihodnje leto, je mesto Dunaj določilo 50.000 K podpore, ki se izplača po otvoritvi razstave.

p **Slovenska trgovska šola v Trstu** (s pravico javnosti vsled odloka c. kr. n. min. z dne 9. junija 1912, št. 24.200). Vpisovanje se vrši dne 16. in 17. septembra od 9 do 12. in od 3. do 6. ure popoldne. Sprejmejo se v I. letnik 14 let stari absolventje meščanskih in nižjih srednjih šol; kdor ne odgovarja tem zahtevam predizobrazbe, se sprejme v pripravljalni tečaj ali se lahko podvrže vsprejemnemu izpitu. Za vsprejem v pripravljalni tečaj se zahteva 13. leto starosti. Vpisnina znaša 5 K, prispevek za učila 4 K, skupno 9 K; učenci, ki že pripadajo zavodu plačajo 4 K prispevka za učila. Dokumenti kakor običajno: rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo. — V področju šole se otvori tudi dvorazredna

dekliška trgovska šola, ako se priglasi najmanj 20 deklic z absolutno meščansko šolo. Šolnina 200 K. — Ravnateljstvo.

Novice iz Amerike.

a V Ameriki umrli Slovenci. V New Yorku je 21. avgusta umrl Frank Hribar, doma iz Ihana pri Domžalah na Kranjskem, star 47 let. Lansko leto mu je umrla najstarejša hči v starosti 16 let. — V Waukegan, Ill., je umrl Mihael Frank, doma iz Velike Ligojne, občina Vrhnika. — Iz La Salle, Ill., poročajo: Mihael Terselič ml., ki je zapustil La Salle pred petimi leti in stopil v službo pri Matthiessen & Hegeler Zinc Co. v Danvillu, Ill., je umrl 25. avgusta. Poleg žene in staršev zapušča rajnik 3 otroke. — V Lorainu, O., je umrl Martin Kodelj, rojen v Dupljah pri Vipavi. — V Pueblu je umrl Andrej Pajnič, rojen pri Ribnici. V Ameriki, in sicer v Pueblu, je živel nad 20 let. — V Leadville, Colo., je umrl Anton Hren, doma iz Bele Krajine, star okoli 30 let. Pokojnik zapušča ženo in 3 mladoletne otroke v domovini. — V Butte, je umrl 32letni Franc Tanko, doma iz Nemške vasi, fara Ribnica, Kranjsko. Pokojnik je bolehal za sušico.

a Nesreča med ameriškimi Slovenci. V Bridgeportu, O., je povozil vlak go. Heleno Kocjančič, rojeno Gorše. — V Ely, Minn., se je ponesrečil John Pušovec, ko se mu je puška nevedoma sprožila. Strel ga je zadel v desno nogo ter mu prizadel hudo rano. — V Eveleth, Minn., si je pri delu v Adamsrudniku zlomil roko Karol Šustaršič. — V Chavours - rudniku pri Kinney, Minn., je ponesrečil rudar Dan Brobac, rodom Hrvat; zadelo ga je vrteče se vreteno. Dvigal je les s pomočjo vretena. Les mu je padel na glavo ter ga takoj usmrtil. V domovini zapušča ženo in troje otrok.

a Rev. Jos. Pollak, kaplan v slovenski župniji v Jolietu, je postal župnik v Hibbingu, Minn.

a Slovenske poroke v Ameriki. V Clevelandu se je poročil Leopold Belaj z Elizabeto Brodnik. — V Brockwayu, Minn., se je poročil Andrej Blekuš z Rozalijo Oman. — V Ely, Minn., poročil se je rojak Jakob Mušič iz Čudnega Sela pri Črnomlju z Ano Kure, rojeno v Ely, Minn.

Štajerske novice.

š Za Slovensko Stražo so nabrali na odhodnici g. Ant. Stergarja, predsednika Bralnega društva, škalski tamburaši 10 K. — Gosp. Stergarja, dosedaj trgovca v Škalah, ki je prevzel sedaj trgovino J. Murnika nasl. v Kamniku, ki je tukaj naša društva kakor tudi druge dobrodelne naprave vedno podpiral, vsem somišljenikom toplo priporočamo!

š Za župana je izvoljen v občini Sromlje pri Brežicah gospod Jožef Petan.

š Dramačno društvo v Mariboru prične letošnjo gledal. sezono dne 6. vinotoka z uprizoritvijo igre »V dolini«.

š Vpokojen je sodnik Sellyey v Šoštanju.

š Deček — vlomilec. Iz Laškega trga poročajo: Solar Franc Blatnik v Panečah je bil podnevi skoro vedno skrit na senu, ponoči pa se je odpravil od doma in izvrševal različne vlome in tatvine. Pri različnih posestnikih v Jurkloštru je vlomil in pokradel. Pri posestniku Jožefu Klenovšku je vdrl v zaprto sobo ter ukradel 200 K denarja. Ko je hotel zopet drugič vlomiti pri Klenovšku, so ga zasledili, vendar se mu je posrečilo uiti neznanokam.

š Najdeno okostje. Iz Radgone poročajo: Posestnik Fišer je te dni kopal na svojem posestvu. Tri decimetre pod zemljo je zadel na človeško okostje. Po dobro ohranjenih zobeh se da soditi, da je okostje od kakega mladega moža, kateri je bil najbrže umorjen in tam skrivaj zakopan. Ker se starejši ljudje ne spominjajo, da bi kak domačin sumljivo kam izginil, je usoda zadela najbrže kakega tujca. Čudno je, da je bil mrtveč zakopan tako blizu ohljudene ceste.

š Umrli je v Celju zasebnik Friderik Baumgartner v 61. letu starosti.

š Vpisovanje učencev na deški deželni meščanski šoli se vrši dne 15. in 16. septembra od 9. do 12. ure dopoldne.

š Čebelarstva razstava Slovenskega čebelarstva društva za Spodnje Štajersko se otvori v nedeljo, dne 15. t. m. ob 9. uri dopoldne v graščini g. Sušnika, (Zgornji Lanovž) na Savi pri Celju. Razstava se zaključuje dne 19. septembra.

š Požar. Pri posestniku Francu Korajže v Flakah v rogaškem okraju

je te dni nastal ogenj, kateri je vsa poslopja popolnoma uničil. Rešili so samo nekaj živeža in obleke. Zgorela je tudi večja vsota denarja. Škoda je precejšnja, zavarovalnina pa znaša komaj 600 K. Kako je ogenj nastal, ni znano.

š Polzkušen samoumor notarskega kandidata. Te dni se je v Ptuj hotel ustreliti notarski kandidat Teodor Starkl. Obstrelil se je v postelji z revolverjem. Krogla je šla v trebuh in ga težko ranila. Motiv dejanja je neznan.

š Nesreča na potu k previdenju bolnika. Iz Ptuja poročajo: Pater Manusuet Zöhrer tukajšnjega minoritskega samostana je bil poklican k bolniku. Odpeljal se je k bolniku z vozom. Blizu železnice pa se je splašil konj in zdriljal. Konj je v diru zavozil ob obcestni steber, da so vsled sunka vsi, pater, cerkovnik in voznik padli z voza. Najbolj je poškodovan pater, katerega so morali zopet spraviti v samostan.

š Z arzenikom ga skoro zastrupil. V Dogašah pri Mariboru je prišel delavec Franc Štern h krčmarju Francu Šmirmaul ter zahteval šestnajstinko žganja. Krčmar mu je namesto žganja natočil arzenika. Ko je Štern to spil, mu je naenkrat postalo slabo, da je obležal. Spraviti so ga morali v bolnišnico. Ali je krčmar storil dejanje po pomoti ali nalašč, bo dognala sodnijska preiskava.

š Iz finančne službe. Finančni koncipist dr. Emil Wawreczka, ki je bil nastavljen kot davčni referent pri okr. glavarstvu v Ljutomeru, je poklican v finančno ministrstvo.

š Zabodeni pomirjevalec. Iz Maribora: V neki gostilni na Glavnem trgu so se sprli in stekli delavci Miha Kostevc, doma iz Brežic ter Jože in Alojz Fras iz Pobreža in zidar Ludovik Marčič iz Studencev. Zidarski pomočnik A. Rojko je hotel pretepače pomiriti, pri tem pa ga je zabodel Kostevc v desno ramo ter mu prerezal žilo. Kostevca so zaprli.

š Ciganska nadloga. Iz Žalca v Savinjski dolini: Te dni je bilo v žalski okolici izvršenih pri raznih posestnikih več tatvin. Največ je bilo pokrade ne perotnine. Uzmoviči so vlomili tudi v graščini Plevno v kurji hlev ter odnesli veliko množino perotnine. Orožnikom se je tatove posrečilo izslediti v ciganski tolpi Gartner, katere so vse razun vodje Gregorja Gartnerja aretovali in izročili sodišču.

š Delavska organizacija. V ponedeljek, dne 9. t. m. se je v Gradcu ustanovila skupina Jugoslovanske Strokovne Zveze. Pristopilo je do 30 članov in članic. Na sestanku sta govorila gg. državni poslanec Jožef Gostinčar in dr. Ogrizek.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
— TRST-Barkovlje.

Zahvala.

2911

Za vse izraze sožalja in dokaze odkritega sočutja o priliki prežalostne smrti nepozabnega soproga, oziroma očeta gospoda

Frana Pecháček

dohodarnika kneza Windisch-Grätza

izrekamo globoko ginjeni svojo najtoplejše zahvalo.

Žalujoči ostali.

Veletrgovina s specerijo in z deželnimi pridelki
ANTON KOJENC, CELJE, Graška cesta številka 22.

Prazen je izgovor, da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim specerejskim blagom, tako, da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenjenih gosp. trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim polzkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke kakor oves, pšenico, suhe gobe, fižolj, seno, orehe, vinski kamen itd. sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče, ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domače deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za saditi bel, rumen ali rožen. Za krmiljenje živine imam v zalogi riževo moko in otrobe v ceni od 9.— do 15.— Kron 100 kg.

2973
Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Ali imate že srečke „Slovenske Straže“? Naročite jih več skupaj. Srečka samo 1 K. Vrednost glavnega dobitka 5000 K. Vrednost vseh dobittkov 20.000 K. .:

Učenko

sprejme v svojo manufakturno trgovino s primerno izobrazbo ne pod 14 let staro J. FAJDIGA, Vipava. 2903

Priporočilo!

Podpisani naznanjam cenjenemu občinstvu, da izvršujem

tesarska dela

vsake vrste, najceneje in solidno, ne glede na velikost dela.

Izvršujem razne nove stavbe vsake vrste, popravila streh, konstrukcij, razne strešne stole, stolpe, strope, ograje itd. na delu in blagu.

Upam, da se bode oziralo cenjeno občinstvo, kolikor mogoče, na moje priporočilo ter točno, solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Martinc,

mesni tesarski mojster,
Ljubljana, Prule 8.

2906

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

Priporočamo
solidno tvrdko

modni salon

damskih in otroških klobukov ter športnih čepic
vseh vrst

Marija Götzl

Židovska ulica 8.

— Gene brez konkurence. —

2036

Vse

na tukajšnjih in na zunanjih učnih zavodih upeljane

šolske knjige

v predpisanih izdajah v veliki množini vedno v zalogi v trgovini s knjigami in muzikalijami

Kleinmayr & Bamberg
Ljubljana, Kongresni trg št. 2.

Seznami učnih knjig se dobivajo zastonj.

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo
vsakovrstnih
izgotovljenih

oblek za dečke in
deklice

Ob
pričetku
šol

Po svetu.

Socialno delovanje danskih dijakov. Akademski mladina v Kodanju je sklenila, da omogoči starim ljudem obojega spola med poletjem štirinajst-dnevno bivanje v kaki lepi pokrajini. Ta načrt je tudi med vseučiliščnimi profesorji zbudil simpatije, tako da se je mogel že v preteklem poletju uresničiti. Nedaleč od Kodanja so najeli nek dvorec in od 1. junija do 31. avgusta je bilo vsakih 14 dni po 20 starih moških in žensk kot gostje kodanskega dijaštva. Pozimi vzdržujejo dijaki »ogrevalnice za samske stare ljudi«, v katerih prežive varovanci dijakov marsikako udobno uro.

Mož z zlatimi kostmi. Te dni je bival v Washingtonu neki William Peters, bogat lesni trgovec iz Kanade, o katerem piše list »World«, da je edini človek na svetu, ki ima kosti iz zlata. Pred nekaj leti je namreč skočil v reko sv. Lovrenca, da bi rešil nekega prijatelja, a si je sam pri tem polomil vse ude. Zdravniki niso vedeli drugega izhoda, da ga ohranijo pri življenju kot da mu konstruirajo zlate kosti. Operacija se je izborno posrečila. Razbite ude so opremili z zlatimi nitmi in trakovi. Odlomljene kosti so nadomestili z zlatimi, ki so v obliki natančno bile enake naravnim, med tem ko so del črepinje, ki je bila istotako močno poškodovana, nadomestili s finimi zlatimi ploščami.

Delavec podedoval milijone. Iz Berolina poročajo, da je umrl v Ameriki neki Gašper Breuer-Wirth, ki je zapustil 100 milijonov mark in čegar premoženje bo podedoval delavec Willy Wirth v Salzweledu na Nemškem ter še dve drugi osebi. Umrli milijonar je stric omenjenega delavca ter je bil rojen v Burgu pri Magdeburgu. L. 1895. je pobegnil v Ameriko, da se je izognil vojaščini. Do njegove smrti ni nihče izmed sorodnikov vedel, kje biva v novem svetu, kjer si je pridobil ogromno premoženje.

Novi angleški dreadnought. S prihodnjim letom bodo Angleži pričeli graditi dreadnought, ki bo 30.000 ton obsegal. Ta nova bojna ladja bo imela nekako sireho v varstvo proti bombam z zrakoplovov; vozila bo 29 vozlov na uro in bo opremljena s štirinajstcolni-

mi topovi. Tudi dimnik in ventilacijske cevi nove bojne ladje bodo zakrite z mrežami, da ne bodo mogli sovražni zrakoplovci vanje metati bombe.

Deficit na draždanski umetniški razstavi. Iz Draždan poročajo, da se bo velika umetniška razstava končala bržkone z deficitom. Glavni vzrok temu je slabo vreme, ki zelo upliva na obisk.

Kako eskortira newyorška policija aretovance. Mnogo se je pisalo po časopisju o pred kratkim izvršeni aretaciji Sam Sheppsa, enega izmed moralcev lastnika igralnice Rosenthala, vendar se ne sme misliti, da so Sheppsa, ko so ga zasledili detektivi, tudi takoj aretovali in ga v vozu za kaznjence prepeljali iz Hot Springsa v New York. Tako brezobzirna ameriška policija ni. Kot se spodobi vsakemu državljanu svobodne Amerike, se je Shepps popolnoma enostavno uprl aretaciji in šele, ko so detektivi brzojavili v New York in nato dobili zaporno povelje, se je odločil, da bo sledil policijskim agentom. Toda komaj je bil v njihovih rokah, ko ga je njegov odvetnik brzojavno obvestil, naj se ne pusti prepeljati v New York, dokler ni z njim govoril. Shepps se je seveda hitro oprijel tega sveta in policija je potrpežljivo čakala več dni, da se je zločinec posvetoval s svojim odvetnikom ter končno izjavil, da je pripravljen iti v New York. Potovali pa nikakor niso prehitro ter je bila cela vožnja bolj podobna potovanju kakega kandidata za predsedniški mandat. Ogromne množice ljudstva so se zbrale v mestih, skozi katera se je vozil, da pozdravijo znamenitega jetnika, v Buffalu je bil sprejem tako prisrčen, da se je sklenilo, ostati tamkaj do konca tedna. Buffalski dopisnik lista »New York Times« je o tem poročal sledeče svojemu listu: »Po sprejemu so odšli v Statler hotel, kjer si je Shepps najel sobo; on in drugi so se umaknili v svoje prostore. V Buffalu nameravajo ostati do ponedeljka, nakar bodo šele nadaljevali vožnjo v New York. Jutrišnji dan in nedeljo bodo porabili za to, da si ogledajo mesto in slapove Niagare«. In res je Shepps zapustil Buffalo šele v nedeljo zvečer in državni pravdnik Whitman mu je izkazal čast, da se mu je peljal do Albanyja nasproti.

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča

Lav. Schwentner

knjigo-tržec v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Izbubila se je temnorjava do 4 mesece stara

lovska psica

ki sliši na ime DORA (Dorica)

Komur se zateče, se prosi, naj se proti nagraji vrne lastniku gosp. Peter Škafarju, Rimska cesta št. 11, Ljubljana. 2888

Dva dijaka na stanovanje

sprejme dobra gospodinja blizu frančiškanske cerkve. Imata posebno sobo in plača vsak le 10 kron mesečno. — Več pove iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca« pod šte. 2833.

Odda se takoj dobro vpeljana

SEDLARSKA OBRT

Kje, pove upravnistvo Slovenca pod št. 2644. (Znamka)! 2644

Na hrano in stanovanje

pod strogim nadzorstvom se sprejme 1 ali 2

deklici

Ponudbe sprejema pod št. 2821 uprava lista.

Krojaškega pomočnika

za boljša dela sprejme takoj Fr. Merkel krojač v Ajdovščini. 2868

Resna ženitna ponudba!

Za tridesetletnega veleposestnika in industrijalca v lepem kraju v provinci v neposredni bližini mesta s 30.000 K letnega dohodka išče se 20—30 letna nevesta, gospica ali vdova brez otrok, prijetne zunanosti, pridna gospodinja iz dobre trgovske hiše s primernim premoženjem. — Posredovalci po poklicu izključeni. Direktne ponudbe (če le mogoče s sliko, katera se takoj vrne,) do 15. sept. pod šifro »Jesen 1912.« na upravnistvo lista »Slovenec«. Stroga tajnost pod častno besedo zajemljena. — Na dopise, ki dojejo anonimni se ne ozira.

2807 (5)

Šolske knjige

v najnovejših izdajah za ljudske, meščanske, srednje in vse druge šole, se dobe v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani

kjer so tudi

seznamki knjig za vse šole vedno brezplačno na razpolago.

Brezplačno se dobe tudi sledeči najnovejši katalogi:

1. Splošni katalog slovenskih knjig, ki obsega tudi najnovejše pojave na književnem trgu.
2. Katalog molitvenikov in drugih nabožnih knjig.
3. Katalog glasbenih del (cerkvene in svetne glasbe).
4. Cenik šolskih tiskovin, učil in knjig.

